

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Claudi Mans, Premi Nacional de Química 2011

**El membre de la Junta de l'ACCC va rebre el
reconeixement que atorga l'Associació
Nacional de Químics d'Espanya**

(ACCC i UB). Va ser durant l'acte de cloenda de l'Any Internacional de la Química, que va tenir lloc el passat 15 de novembre a «Expoquímica - Saló Internacional de la Química». Claudi Mans va rebre el Premi Nacional de Química 2011, que concedeix l'Associació Nacional de Químics d'Espanya (ANQUE). El membre de l'ACCC rep aquest guardó en reconeixement a la seva tasca de divulgació de la química.

Destacada experiència al món de la química

Claudi Mans Teixidó (Badalona, 1948) és catedràtic emèrit del Departament d'Enginyeria Química de la UB, i actualment és el delegat del rector per coordinar el campus de l'Alimentació de Torribera (Santa Coloma de Gramenet). Amb anterioritat, ha desenvolupat diversos càrrecs acadèmics, com ara el de director acadèmic de Les Heures - Fundació Bosch i Gimpera, president de la Divisió de Ciències Experimentals i Matemàtiques de la UB, degà de la Facultat de Química i president de la Comissió d'Avaluació de la Docència de la UB (CADUB).

Mans és col·laborador de CosmoCaixa, de la Fundació Alcía, de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya i del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i és membre de la junta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica.

Al llarg de la seva carrera professional, iniciada el 1971, el guardonat ha treballat en el camp de la docència teòrica i pràctica en els ensenyaments de Química, d'Enginyeria Química, en el màster d'Enginyeria Ambiental i en diversos cursos de postgrau, de doctorat i d'extensió universitària, tant presencials com virtuals.

Ha impartit més de 100 comunicacions i conferències en congressos nacionals i internacionals i més de 200 conferències de

divulgació per a públic general. També ha participat en el desenvolupament de programes interactius d'ordinador i ha rebut diversos premis per la seva recerca.

Alfredo Vara, a l'esquerra, vicepresident 1r de l'Associació Professional de Químics de Catalunya, lliura el diploma a Claudi Mans, a la dreta (foto: <http://cmans.wordpress.com/>)

Jornada «El 2012, de què parlarem? De neurociències»

**A l'Institut d'Estudis Catalans, el 14 de
desembre**

El parlament espanyol va proclamar el proper 2012 Any de la Neurociència, ja que, al mes de juliol, Barcelona serà la seu del 8è Fòrum de Neurociències, que organitza la Federació Europea de Societats de Neurociències (FENS), el congrés que congrega més neurocientífics d'Europa. La secció Biologia i Societat de la Societat Catalana de Biologia (SCB), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i la Fundació Ciència en Societat, vol escalfar motors amb la celebració de la jornada «El 2012, de què parlarem? De neurociències». La secció de Biologia i Societat de la SCB ha preparat per al proper 14 de desembre una trobada d'experts a la seu de l'IEC (carrer del Carme, 47) adreçada principalment a comunicadors científics.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Especialistes a la taula

Carme Junqué, professora del Departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB), serà l'encarregada d'obrir el torn de les ponències amb «El cervell normal i el patològic vistos per ressonància». Li seguiran Lourdes Fañanás, professora del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la UB, amb «El cervell, la malaltia i l'entorn»; Núria Sebastián, del Center for Brain and Cognition (UPF), amb «El cervell es manifesta en el comportament i en el llenguatge»; Josep Saura, professor del Departament Ciències Fisiològiques de la Facultat de Medicina de la UB i membre de la SCB farà la seva exposició al voltant de «El mapa de la recerca en neurociències a Catalunya» i Mara Dierssen, neurocientífica del Centre de Regulació Genòmica (CRG), intervindrà amb «Les neurociències en escena: una proposta innovadora».

Societat Catalana
de Biologia
1912-2012

Entitats coorganitzadores juntament amb l'ACCC

Lluís Tort, president de la Societat Catalana de Biologia (SCB) i professor a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), serà l'encarregat de donar la benvinguda a les 17.00 juntament amb Cristina Junyent, presidenta de la Fundació Ciència en Societat i membre de la SCB, i amb Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC i professora de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

La jornada acabarà a les 20.00 a la *Happy hour* amb un refrigeri.

Podeu consultar el programa de la jornada al web de la Fundació Ciència en Societat: <http://cienciaensocietat.org/>

Inscripció a la jornada

Tot i que l'activitat és gratuïta, es prega la inscripció enviant un correu electrònic acomunicacio@acc.cat indicant a l'assumpte «Inscripció Santa Llúcia 2011», abans del 12 de desembre.

Concurs Internacional d'Il·lustració Científica "Il·lustraciència"

Participa-hi amb la teva il·lustració científica

Qui no ha sentit el dit de «val més una imatge que mil paraules»? L'ACCC convoca el certamen "Il·lustraciència" per a premiar les millors il·lustracions de base científica. La tècnica de les obres presentades a concurs és lliure. Les obres seran seleccionades no només pel seu rigor científic, sinó també per la seva capacitat divulgativa.

Si t'agrada la il·lustració, no dubtis a participar-hi enviant la teva imatge, en alta resolució i en format jpg, indicant el teu nom i el títol de l'obra, a secretaria-tecnica@acc.cat. S'atorgaran tres premis de 300, 250 i 200 euros, a més d'un diploma commemoratiu. El termini per a lliurar obres a concurs finalitza el 24 de desembre de 2011.

Concurs Internacional d'Il·lustració Científica,
organitzat per l'Associació Catalana de Comunicació Científica
(ACCC) amb el suport del Departament d'Innovació i
Conseguiment de la Generalitat de Catalunya.

Bases:
- El concurs es refereix a il·lustracions de base científica.
- L'obra pot ser en blanc i negre o a color.
- La mida ha de ser 10x15 A5 vertical.
- L'obra ha de ser original.
- Cada participant podrà enviar una única il·lustració.
- Pels criteris de format digital i per en alta resolució indicats en l'anexa al lloc de l'obra al torn de l'obra, a l'e-mail secretaria-tecnica@acc.cat.
- El tancament de les il·lustracions està obert fins el 24/12/2011.

Premis:
- Primer premi: 300€ i diploma.
- Segon premi: 250€ i diploma.
- Tercer premi: 200€ i diploma.
- Totes les seleccionades rebran un diploma acreditatiu.

Les obres seleccionades es publicaran a les setmanes socials de l'ACCC, on el públic podrà veure-les i votar-les. Les obres seran seleccionades, en una primera fase, pel seu rigor científic, però també per la seva capacitat divulgativa. A més les 200 obres seleccionades es presentaran una exposició col·lectiva en la Biblioteca Sagrada Família de Barcelona. A la premsa s'afegirà la relació de l'ITSP corresponent.

Cartell del concurs (imatge: Miquel Baidal)

Bases del concurs

A continuació es detallen els requisits a tenir en compte per a presentar una il·lustració a concurs:

- L'obra ha de tenir base científica.
- Pot ser en blanc i negre o a color.
- La tècnica és lliure.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Notícies ACCC Número 57 novembre 2011

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

-La imatge ha de poder imprimir-se amb bona resolució en un DIN A3 vertical.

-Ha de ser original de l'autor.-Cada participant només pot enviar una il·lustració.

-La il·lustració s'ha d'enviar a secretaria-technica@acc.cat, en format jpg d'alta resolució, indicant nom i cognoms de l'autor i títol de l'obra, abans del 24 de desembre de 2011.

-El concurs és obert a tothom independentment de l'edat, la formació o l'activitat professional del participant.

Premis

S'atorgaran tres premis. El jurat triarà el primer i el segon premi, amb una quantia de 300 i 250 euros, respectivament.

A més, totes les il·lustracions seleccionades formaran part d'un album del perfil de Facebook de l'ACCC. La que compti amb més vots («m'agrada») rebrà un tercer premi de 200 euros. S'aplicarà als premis la corresponent retenció de l'IRPF.

Tots els seleccionats rebran un diploma acreditatiu del premi.

Exposició

Posteriorment a la celebració del certamen, l'ACCC seleccionarà vint obres que formaran part d'una exposició col·lectiva a la Biblioteca Sagrada Família de Barcelona.

Concurs per a la mainada i el jovent «Dibuixa el teu invent»

Els guanyadors, a més de rebre un premi, participaran a una exposició

Algun cop t'has imaginat algun invent que no existeix però que creus que s'hauria d'inventar? Si tens entre 6 i 18 anys, participa al concurs "Dibuixa el teu invent", demostrant-nos la teva creativitat i imaginant l'invent que t'agradaria que fos realitat. El concurs, organitzat per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), amb el suport de la Fundació Espanyola per a la Ciència (FECYT) i la Tecnologia i del Ministeri de

Ciència i Innovació (MICINN), premiarà als millors dibuixos enviats abans del 16 de gener de 2012.

Com ha de ser el meu dibuix?

Tu decideixes de què tracta el teu invent i per a què serveix. L'únic que s'ha de tenir en compte és que:

- Podeu participar-hi tots els joves d'entre 6 i 18 anys.
- El dibuix ha de fer-se en un DIN A4 (full de 29,7x21cm).
- La tècnica és lliure.
- En el dibuix ha d'aparèixer el nom del teu invent.
- El termini és el 16 de gener de 2012.

Cartell del concurs (imatge: Miquel Baidal)

Com envio el meu dibuix?

Pots enviar el teu dibuix, escanejat, per correu electrònic a secretaria-technica@acc.cat, indicant a l'assumpte «Dibuixa el teu invent», o bé l'original per correu postal a: Associació Catalana de Comunicació Científica, Rambla de Catalunya 10, 1r, 08007 Barcelona.

A més del dibuix, has d'enviar-nos les següents dades personals: nom, cognoms, adreça i edat.

Premis

Entre tots els participants, l'ACCC repartirà tres jocs de taula Inventium de la Universitat de Barcelona (UB), cinc exemplars del llibre *10 inventors que van canviar el món* de Clive

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Gifford, un còmic sobre Agustín de Betancourt, un dels enginyers més prestigiosos d'Europa que va arribar a ser nomenat mariscal de l'exèrcit rus pel Tsar Alexandre I, a més d'un altre titulat Cuento de estrellas i 3 packs de 5 entrades per al Museu Blau de Ciències Naturals de Barcelona.

Exposició

Posteriorment a la celebració del certamen, l'ACCC seleccionarà els dibuixos més enginyosos i divertits per incloure'ls en l'exposició sobre invents reals "Aquí els nostre invents", que la Biblioteca Sagrada Família de Barcelona, acollirà del 15 de març al 20 d'abril de 2012.

Nota

Els participants cedeixen els seus drets d'autor per a la utilització de la seva obra a l'exposició i a les xarxes socials de l'ACCC, on sempre apareixerà el nom de l'autor o autora.

L'exposició premiada «16 científiques catalanes» arriba a L'Hospitalet

Guanyadora a la categoria «Mujer, ciencia y técnica» a la fira científica de «Ciencia en acción»

L'exposició «16 científiques catalanes» arriba a l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. Organitzada per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), amb la col·laboració del Departament d'Economia i Coneixement (ECO) de la Generalitat de Catalunya, la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), el Ministerio de Ciencia e Innovación (MICINN) i la Red de Unidades de Cultura Científica (UCC+i), la mostra es va obrir al públic el 21 de novembre al Programa Municipal per a la Dona, situat a la plaça Can Colom de L'Hospitalet.

La mostra torna a estar exposada després de rebre el primer premi a la modalitat «Ciencia, ingeniería y valores» amb el Premi Especial «Mujer, ciencia y técnica» a la fira científica

t de «Ciencia en acción», que va tenir lloc a Lleida del 7 al 9 d'octubre. Mercè Piqueras, comissària de l'exposició juntament amb el vicepresident de l'ACCC Raül Toran, declarà que «per a nosaltres és un honor haver rebut aquesta distinció que acredita la qualitat de la proposta i ens anima a continuar nous projectes divulgatius des de l'ACCC».

L'exposició

La mostra es basa en el perfil de científiques en actiu que treballen tant a universitats com a centres de recerca i empreses de Catalunya. Per a Mercè Piqueras, «tot i que la presència de la dona segueix sent minoritària en alguns àmbits de la recerca, el nombre d'investigadores ha anat augmentant en les últimes dècades. No obstant això, aquesta major presència als laboratoris no sol reflectir-se en la percepció pública de la ciència».

La mostra a "Ciencia en acción" (foto: Miquel Baidal)

Aquesta exposició, que compta amb un bloc per a poder ampliar la informació <http://16cientifiquescatalanes.blogspot.com>, vol posar de manifest el paper fonamental de la dona en l'avenç de la ciència a la nostra societat. Estarà oberta al públic del 21 de novembre al 21 de desembre de 2011 i es podrà visitar de dilluns a dijous, 9.00 a 19.00, i els divendres, de 9.00 a 15.00.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Sílvia Simon: «Si t'agrada la ciència, t'hi has de dedicar»

Una de les protagonistes de la Setmana de la Ciència de l'ACCC a Les Corts

Rubén Permuy (ACCC). Investigadora en química computacional i professora de la Universitat de Girona (UdG), Sílvia Simon té la sort de poder dedicar-se a allò que professionalment li apassiona, la ciència. Així de clar ens ho va deixar en la seva xerrada a la jornada que l'Associació Catalana de Comunicació Científica va organitzar a Les Corts.

Amb motiu de la Setmana de la Ciència, l'ACCC i la Comissió per a la Igualtat de la Dona, del districte de les Corts, de Barcelona, van organitzar dos tallers gastronòmics que es van dur a terme el 24 de novembre al mercat d'aquest barri barceloní. A la tarda va tenir lloc un cinefòrum amb la projecció de *Los méritos de Madame Curie*, film que narra les dificultats del matrimoni Curie per poder dur a terme la seva recerca allà pels primers anys del segle XX. Especial dificultat, però no per això pitjor resultat, va tenir Maria Skolodowska, d'origen polonès, que a més de la precarietat laboral que ella i el seu marit, Pierre Curie van haver de suportar, va haver de desenvolupar la seva activitat científica entre les dificultats socials del seu temps. Tot i això, els seus dos premis Nobel (el primer, de química, compartit amb el seu marit i XXX Becquerel el 1903, i el segon, de física, rebut en solitari el 1911, quan ja era vídua) van fer-la mereixedora d'ocupar un lloc privilegiat en la història de la ciència.

Sílvia Simon (esquerra) parlant amb Mercè Piqueras, expresidenta de l'ACCC (foto: Rubén Permuy)

Pros i contres de l'activitat científica en el segle XXI

Encara que la seva activitat professional pugui englobar-se dins de la química, la situació de Sílvia Simon dista molt de la que es va trobar Madame Curie. De fet, per a Simon no hi ha actualment discriminació entre homes i dones en el món científic: «Ser dona de ciència és igual de difícil que ser-ho sent home». És cert que les dones han de sortejar les dificultats de ser mare i científica al mateix temps: «ser mare implica no poder ser científica al cent per cent». La professora de la UdG també va reflexionar sobre les dificultats actuals de la professió: «Per l'Institut de Química Computacional —el centre en el qual investiga— han passat molts becaris, però quedar-se a la universitat és molt complicat», apunta.

Vistos els pros i contres de la professió científica queda aferrar-se al fet que val la pena almenys intentar lluitar per dedicar-se a allò que a un li apassiona: «La situació abans o després canviarà. Si lluites, ho acabes trobant», conclou.

Vídeo de l'entrevista: <http://bit.ly/tX4MkF>

La mostra "Això que investigues, per a què serveix?" a Castelldefels

La mostra estarà exposada a la Biblioteca Ramón Fernández Jurado de Castelldefels fins el 2 de desembre (imatge: Miquel Baidal)

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

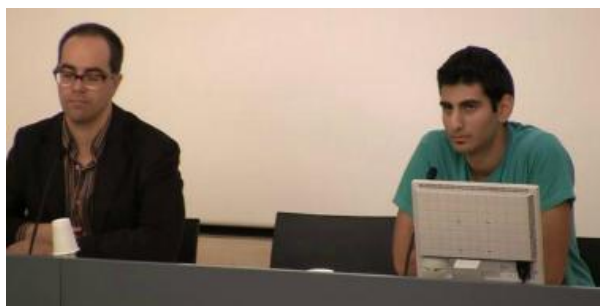

Una bona producció audiovisual per a divulgar ciència amb pocs recursos

**L'ACCC, juntament amb l'OCC de la UPF,
presenta el documental «Del mito a la razón»,
de l'estudiant d'enginyeria Rubén Lijó**

Rubén Permuy (ACCC). «No cal ser científic per conèixer la ciència.» D'aquesta manera Cristian Ariza va defensar la necessitat de divulgar ciència per obrir els ulls a la societat i que entengui la importància de l'àmplia gamma de coneixements que expliquen i milloren el nostre món. Ariza, un dels divulgadors del bloc «Hablando de ciencia» va presentar, en el cicle «Calaix de ciència», el documental *Del mito a la razón*, dirigit pel canari Rubén Lijó. Tots dos formen part d'un equip d'investigadors, professors universitaris i joves estudiants de carreres científiques que s'han decidit a promoure el coneixement científic, sense ànim de lucre, entre la societat.

Raül Toran, vicepresident de l'Associació Catalana de Comunicació Científica, va presentar, el passat 22 de novembre, el documental de Lijó a l'auditori del Campus de la Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra. L'acte va ser coorganitzat amb l'Observatori de la Comunicació Científica d'aquesta universitat.

Raül Toran (esquerra) i Cristian Ariza (foto: Rubén Permuy)

Pocs recursos i molt de talent

Rubén Lijó és un estudiant d'Enginyeria Industrial a les Illes Canàries que es va decidir, tot i no comptar amb finançament, a gravar un documental per explicar què és la divulgació científica i la seva importància des que la humanitat ha tractat de donar a conèixer com és el món que l'envolta sota la visió de la ciència.

És cert que no es tracta d'un documental de *National Geographic*, però Lijó, tot i no comptar ni amb un equip tècnic ni humà com els que compten les grans produccions, va ser capaç d'explicar la idea que s'havia plantejat i crear un producte audiovisual de primer nivell per a divulgar ciència, que és el primer i únic objectiu de *Del mito a la razón*.

L'obra és un treball d'un dels creadors del web «Hablando de ciencia», «una plataforma oberta a qualsevol idea per promoure la divulgació de la ciència», en paraules d'Ariza. El documental, que ja ha recorregut diverses universitats de tot l'estat, ens demostra que la divulgació científica està més falta de receptors que d'emissors.

Vídeo de l'acte: <http://bit.ly/uN5ukl>

«Falling Walls 2011»

**Crònica del study trip de Pere Figuerola, soci
de l'ACCC, qui va participar-hi gràcies a la
borsa de viatge rebuda a través de l'EUSJA**

El propassat 9 de novembre es va celebrar a Berlín la tercera edició de la Conferència Falling Walls, una trobada en què vint experts van exposar els darrers avenços assolits en diversos àmbits del coneixement. La tercera edició d'aquesta conferència suposa la seva consolidació i enguany va comptar amb la participació d'investigadors i personalitats de primer nivell, com Aaron Ciechanover, premi Nobel de Química 2004 o la cancellera alemanya Angela Merkel, que va pronunciar una conferència sobre el futur d'Europa.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Inauguració Falling Walls (Foto: Falling Walls)

Els murs que ja han caigut

L'enderroc del mur de Berlín va començar la nit del 9 de novembre de 1989. Amb aquesta acció s'eliminava un dels símbols més coneguts de la guerra freda i de la separació d'Alemanya. L'estructura de 45 quilòmetres era un antifaschistischer schutzwall (un mur de protecció antifeixista) per als governants de la antiga República Federal Alemanya que el van construir i un schandmauer (un mur de la vergonya) per part de l'opinió pública occidental. El mur va provocar el patiment de molts éssers humans i va suposar l'aïllament físic, però també cultural i intel·lectual d'una part important de la ciutat i del país.

Coincidint amb la data de l'enderroc del mur, anualment se celebra a Berlín la Conferència Falling Walls (literalment, "murs que cauen"). El nom de la conferència fa referència, en sentit metafòric, a un dels seus objectius: exposar quines seran les fronteres del coneixement que superarà la humanitat en els propers anys.

La primera conferència es va celebrar l'any 2009 per commemorar el 20è aniversari de la caiguda del mur de Berlín, malgrat que l'esperit de les jornades és el de mirar cap al futur, descobrir quin són els darrers avenços en diverses disciplines i les conseqüències que tindran aquests descobriments. Els objectius específics de la trobada són: connectar la ciència amb la indústria, la política, els mitjans de comunicació i la cultura: identificar les tendències, oportunitats i

solucions per als desafiaments globals; fer entenedora la recerca que es desenvolupa per a un públic ampli i inspirar la gent a enderrocar els "murs" amb els que topem avui.

Cadascun dels 20 ponents té 15 minuts improrrogables per presentar els seus avenços en els camps de les ciències naturals i socials, ciències de la vida, els negocis o la tecnologia. Aquest format aporta molt dinamisme a la trobada i permet que en un sol dia els temes tractats siguin molt diversos. Les ponències s'agrupen en sessions formades per quatre o cinc ponències d'àmbits no relacionats entre ells. Hi ha un petit debat posterior que permet la participació del públic assistent a la sala o a través de Twitter.

Falling Walls 2011: els murs que han de caure

Robert Darnton, Director de la Biblioteca de Harvard, va pronunciar la conferència inaugural i va parlar del paper que tindrà la digitalització de la informació en la democratització de la cultura i va comparar aquest el fenomen amb la invenció de la impremta de Gutenberg. El seu grup de recerca a la Universitat de Harvard estudia les implicacions legals, financeres, tecnològiques i polítiques relacionades amb un nou model de biblioteca pública digital, un sistema que ha de permetre l'accés universal i gratuït al coneixement a través de Internet.

Primera sessió: la guerra, el sexe i els big bangs
Mary Kaldor, professora de governança global a la London School of Economics, va exposar la seva visió sobre els nous conflictes bèl·lics, amb unes característiques molt diferenciades respecte de la guerra tradicional, caracteritzada per l'antagonisme entre els estats que miraven de maximitzar la violència. Segons Kaldor, en els conflictes actuals hi participen molts més actors (globals i locals, públics i privats) que basen la seva estratègia a provocar terror. Davant d'això, la professora proposa canviar el rol dels exèrcits, de manera que prioritzin la seguretat humana per davant de tot.

Nick Barton, de l'Institut de Ciència i Tecnologia austríac va parlar del que va suposar l'aparició

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

de la cèl·lula eucariòtica fa uns 1800 milions d'anys i com la recombinació sexual accelera l'adaptació de les espècies als canvis ambientals, a pesar dels costos que suposa.

Jean-Luc Lehnars, director del grup de Cosmologia de Cordes a l'Institut Max Planck, va exposar la seva visió sobre l'origen de l'univers. Segons Lehnars, la idea que l'univers i el temps van començar en un punt determinat no té sentit. Proposa que en l'origen de l'univers es van produir molts big bangs alhora i que el concepte de temps sí que existia prèviament, perquè aquests big bangs es van haver de sincronitzar d'alguna manera. És un fervent defensor de la teoria de cordes, que permet incloure la idea d'un univers inflacionari i la de l'existència d'universos cíclics.

Va tancar la primera sessió Rebecca Cassidy, professora d'antropologia de la Universitat de Londres, que va advertir sobre els perills de la globalització dels jocs i les apostes.

Segona sessió: energia, medicina personalitzada i la lluita contra els cucs paràsits

Aaron Ciechanover, investigador de l'Institut de Tecnologia d'Israel i premi Nobel de Química 2004, va parlar de la revolució de la medicina personalitzada, una revolució que, segons va explicar, no acabarà fins que s'hagin assolit les quatre "P" (de personalitzada, predictiva, preventiva i participativa). En aquest sentit, segons Ciechanover, serà clau la caiguda que es produirà dels preus de la seqüenciació dels genomes individuals, que va estimar en uns 1.000 US\$ en poc temps.

"Les parets no cauen, les hem de treure pedra a pedra", va dir Robert Schlögl, director del Fritz Haber Institute, fent referència a la dificultat de substituir els combustibles fòssils per energies renovables. Robert Schlögl investiga en catalitzadors heterogenis basats en sòlids inorgànics com una alternativa a les fonts convencionals d'energia. "Hem de fer servir catalitzadors, com ho fa la naturalesa en la fotosíntesi. Necessitem sistemes d'alt rendiment", va afirmar. Schlögl vol reproduir, amb nanoestructures, la forma com les

poden emmagatzemar l'energia del sol en forma de sucres.

Waceke Wanjohi, de la Universitat Kenya, a Nairobi va parlar d'inseguretats alimentària i va destacar les enormes pèrdues que provoquen els nematodes en els cultius de l'Àfrica subsahariana. L'agricultura suposa el 45% del producte interior brut (PIB) a la i dona feina a un 76 % de la població. S'estima que els nematodes provoquen unes pèrdues del 60% de les collites. Wanjohi proposa mètodes de baix cost i amb poc impacte ambiental per lluitar contra la plaga, com ara intercalar lleguminoses amb blat de moro en els cultius. Aquesta tècnica millora el rendiment de la collita de blat de moro en un 50% i redueix els efectes dels nematodes en un 30%.

Waceke Wanjohi (Foto: Falling Walls)

Angela Merkel: solucions anti-crisi

En el seu discurs, Merkel va presentar la seva visió d'una Europa post-crisi. Va fer una crida per una nova Europa en què els problemes es resolguin d'una manera sostenible i va afirmar que les bones intencions no són suficients per sortir de la crisi, sinó que calen noves estructures i acords que la reforcin. "El món no està esperant Europa i Europa ja no és el centre de l'univers", va dir.

Tercera sessió: monogràfic sobre economia

La sessió, dedicada a l'economia, va ser dirigida per Dennis Snow, professor d'Economia de la Càtedra de Teoria Econòmica de la Universitat de Kiel, que van plantejar la pregunta: "Quines són les barreres econòmiques que ens

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

impedeixen cooperar en la solució dels problemes globals?”.

Stewart Wallis, director executiu de NEF (New Economics Foundation), va explicar que el PIB no és una bona mesura del benestar dels habitants d'un país i que cal trobar nous indicadors més adequats. Altres ponents van debatre sobre la importància de “fer caure el mur” de la divisió social, sobre la necessitat de disminuir el deute extern dels països per garantir-ne el seu progrés i sobre com els nous riscos ecològics han de ser afrontats de manera global.

Quarta sessió: allò més petit

La darrera sessió de la Falling Walls va abordar temes molt diversos, des de les nanociències fins a la computació. Ferenc Krausz, director de la Divisió d'Attofísica, de l'Institut Max Planck, va parlar del salt tecnològic que suposarà la capacitat d'observar el moviment de la matèria a escala atòmica. La attofísica és una branca de la física que té com a objectiu aconseguir resolucions temporals inferiors a 10^{-18} segons.

Ingrid Daubechies, professora de matemàtiques a la Universitat de Duke, va parlar de la potència que ofereixen les matemàtiques a l'hora de descriure la realitat a través d'algorismes. Una de les seves principals àrees d'interès és l'estudi i l'ús d'ones com a eina matemàtica per extreure informació de bases de dades diverses, com ara els senyals d'àudio o les imatges. A partir de la seva recerca ha desenvolupat un nou sistema de compressió d'imatges que permet l'emmagatzematge eficient d'una imatge sense sacrificar-ne els detalls.

Paul Chirik, professor de química de la Universitat de Princeton, va parlar de quina manera la filosofia de “química verda” pot combatre la contaminació d'una forma innovadora i eficient. Chirik i el seu equip estan tractant de descobrir noves reaccions catalitzades per metalls de transició que redueixen el consum d'energia i minimitzen la quantitat de subproductes i residus emesos, substituint els metalls pesants en la síntesi orgànica i la catàlisi per elements abundants a la terra. “La naturalesa mateixa no utilitza metalls

cars per a les seves reaccions, sovint utilitza un element tan comú com el ferro”, va dir.

Guanyadors Falling Walls Lab (foto: Falling Walls)

Falling Walls Lab: el laboratori de futurs enderrocadors

Una de les activitats paral·leles a la conferència és el *Falling Walls Lab*, un esdeveniment que ofereix l'oportunitat a cent joves investigadors o professionals a presentar els seus avenços en tres minuts. Un jurat format per representants del món acadèmic i dels negocis, van atorgar un premi en metàl·lic a les idees més innovadores.

Carme Puche premiada al Festival de Cinema de Sitges

La sòcia de l'ACCC va obtenir un dels premis de Nova Autoria

Carme Puche, membre de l'ACCC, ha guanyat el premi al Millor Guió dels premis de Nova Autoria concedits a Sitges amb el curtmetratge *Camille*. El premi li ha estat concedit ex aequo amb Exercici, de Raul Pérez. La realitzadora va escriure el guió i va dirigir el curtmetratge juntament amb Jaime García. Gravat al Montnegre, a Rubí i a l'Institut d'Estudis Catalans, relata les vivències de l'escultora francesa Camille Claudel, interpretada per Mercè Montalà, quan a principis del segle XX la seva família va internar-la en un psiquiàtric i tot el que l'escultora va fer per intentar canviar aquesta dura realitat.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Llista de l'ACCC

Resum dels principals temes comentats el mes de novembre 2011

Eduard Punset va ser un dels protagonistes dels comentaris de la llista de distribució del novembre. Arran del programa de televisió en què va participar amb Andreu Buenafuente, alguns dels participants de la llista de l'ACCC es preguntaven si realment el podríem qualificar de divulgador científic.

El llistaires van donar, amb més d'una vintena de missatges, el seu suport a Raül Toran, vicepresident de l'ACCC, qui va deixar de ser el responsable de comunicació de l'Institut Català de Ciències Cardiovasculars, després que aquest centre decidís prescindir dels seus serveis.

Ciència (no ciència) al metro

Aquest va ser un dels temes que va generar més rebombori durant aquest mes. A la llista vam conèixer que un grup d'estudiants de la UPF va crear un bloc per difondre diverses activitats de caire científic fetes al metro de Barcelona. Aquest web només estava disponible en castellà. Hi va haver qui creia primordial que, ja que es feia al metro de Barcelona, aquest bloc tingués almenys, una versió en català. En canvi, hi va haver qui apuntava que potser el principal era l'acció divulgativa en sí mateixa, encara que no comptés amb el català.

Postgrau pseudocientífic a la Universitat de Girona

Un llistaire va compartir la seva intenció de recollir signatures online per demanar a la Universitat de Girona que cancel·lés un curs de postgrau de caire pseudocientífic: «Salut i harmonia de l'hàbitat». Finalment el ressò generat i la quantitat de signatures recollides (més de 1000) van provocar que la UdG decidís no dur a terme aquest curs.

La llista es va fer partícip de les felicitacions a Claudi Mans, membre de la junta de l'ACCC, pe reconeixement que va rebre amb el

«Premi Nacional de Química».

Una altra distinció va ser protagonista a la llista

Els participants van recordar Lynn Margulis, qui va morir el passat 22 de novembre. La biòloga nord-americana va destacar per les seves idees innovadores sobre l'origen simbiòtic de la cèl·lula eucariota i dels òrgans cel·lulars. També és important la seva contribució a la teoria de Gaia; ella va aportar la base biològica que dóna suport a les idees de James Lovelock sobre el sistema Terra, en què els components vius i els abiòtics interaccionen els uns amb els altres i han fet de la Terra el planeta que coneixem.

Slow science

La idea proposa «els grups de recerca treballessin sense presses, amb temps per analitzar i reflexionar, per aprofundir, debatre, pensar...». Ningú no va dubtar de tots els aspectes positius d'aquesta forma de treballar, però sí que es va determinar una difícil aplicació tenint en compte la conjuntura econòmica de la recerca científica al nostre país.

Energia nuclear

Finalment, l'energia nuclear va tornar a ser tema de conversa. Després que uns quants mitjans de comunicació difonguessin que un presentador de la televisió japonesa va morir de leucèmia per ingerir verdures contaminades de Fukushima, molts llistaires van qüestionar el poc rigor d'aquesta notícia tenint en compte que «la relació de causa a efecte requereix moltes dades, difícils de recollir, costoses de depurar, i que s'ha d'estendre al llarg de molt de temps».

Benvinguda al nou membre de l'ACCC

A la Junta de l'ACCC celebrada durant el mes de novembre es va aprovar que Ferran Puig sigui soci de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web: <http://bit.ly/lw9KqH>.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: <https://twitter.com/ACCC>

Facebook: <http://on.fb.me/hTDrQc>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/accc/>

LinkedIn (empresa i grup): <http://linkd.in/ceddtJ>

<http://linkd.in/aaisv4>

Vimeo: <http://vimeo.com/accc>

Dibuix que Fernando Krahn va fer expressament a l'ACCC el 1990

Us recordem que si voleu subscriure-us a la llista de distribució de l'ACCC

<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

Entitats col·laboradores de l'ACCC

